

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **Mgr. M. K., Z. B. X.X., P. X., Č. R.**, správca konkurznej podstaty úpadcu K., spol. s r.o. v konkurze, X.X. X., P. X., Č. R. (pred tým K., spol. s r. o. v likvidácii, P. X., X.X. X.), proti žalovanému **Ing. J. M., A. X., T.**, zastúpenému advokátom JUDr. J. D., Š. X., T., o zaplatenie 1 251 486,33 Kč, vedenej na Krajskom súde v Nitre pod sp. zn. 16Cb 46/03, na dovolanie žalovaného proti rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 11. decembra 2007, č. k. 4 Obo 284/06-135, takto

r o z h o d o l :

Napadnutý rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 11. decembra 2007, č. k. 4 Obo 284/06-135 sa **z r u š u j e** a vec sa mu **v r a c i a** na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

Krajský súd v Nitre rozsudkom zo 14. septembra 2005, č. k. 16Cb 46/03-100 zrušil zmenkový platobný rozkaz z 5. marca 2002, č. k. 21Zm 54/01-7 v celom rozsahu a žalovanému nepriznal náhradu trov konania.

Rozhodol tak s odôvodnením, že na zmenke vystavenej 19. septembra 2000 v časti pre označenie a podpis vystaviteľa sa nachádza odtlačok pečiatky obchodnej spoločnosti M., spol. s r. o. s uvedením jej sídla a súčasne označenie žalovaného menom a priezviskom, dátumom narodenia a adresou trvalého bydliska. V tejto časti je vlastnoručný podpis žalovaného. Z výpisu z obchodného registra spoločnosti M., spol. s r. o., súd zistil, že žalovaný je konateľom tejto spoločnosti. Vzhľadom na uvedenú skutočnosť súdu nebolo jednoznačne

zrejmé, kto bol vystaviteľom zmenky, či fyzická osoba, alebo spoločnosť. Tento rozpor vyhodnotil ako neplatnosť zmenky. Preto majiteľovi nepriznal uplatnený nárok.

Pokiaľ ide o druhú námietku žalovaného ohľadne neobdržania finančných prostriedkov v súvislosti s pôžičkou od žalobcu, súd dospel k záveru, že sa jedná o relatívnu námietku, v praxi označovanú ako neobdržanie valuty. Samotný žalobca uviedol, že priamo žalovanému poskytol finančnú hotovosť, pôžičku zodpovedajúcu zmenkovej sume a práve táto zmenka mala zabezpečovať súvisiaci záväzkový vzťah medzi účastníkmi. Súd preto skúmal existenciu a dôvodnosť tohto zabezpečovacieho vzťahu spojeného so žalovaným, avšak v konaní nebolo preukázané poskytnutie pôžičky žalobcom žalovanému. Súd to uzavrel tak, že žalovaný dôvodne uplatnil aj druhú relevantnú námietku, ktorá spolu s predchádzajúcou námietkou odôvodňovala rozhodnutie súdu, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

Na odvolanie žalobcu a žalovaného Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací preskúmal odvolania účastníkov a rozhodol rozsudkom z 11. decembra 2007, č. k. 4Obo 284/06 -135 tak, že zmenil napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa a zmenkový platobný rozkaz ponechal v celom rozsahu v platnosti. Žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi 14 690 Sk náhrady trov konania.

V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že predmetná zmenka bola označená ako vlastná zmenka bez protestu, v ktorej je uvedený prísľub zaplatiť na rad K., spol. s r. o. na adrese výstavcu v T. 30. 04. 2001 sumu 1 251 486,33 Sk s tým, že miesto a dátum vystavenia je na nej uvedený 19. 09. 2000. Na zmenke je vpravo dole uvedené meno Ing. J. M., nar. X., A. X., okr. T., pečiatka spoločnosti M., spol. s r. o. s podpisom, ktorý sa nesporne zhoduje s podpisom uvedeným v námietkách žalovaného, doručených 22. 10. 2001 a žiadosti z 15. 10. 2002 (na č. l. 14), ako aj podpis na potvrdení o osobných a majetkových pomeroch. Z uvedeného nie je sporné, že zmenku podpísal Ing. J. M., na základe čoho odvolací súd sa nestotožnil s tvrdením Krajského súdu v Nitre, že sa nepodarilo zistiť, kto je vystaviteľom zmenky. Podľa predložených dokladov vlastnú zmenku jednoznačne vystavil Ing. J. M.. S tvrdením žalovaného, že na zmenke je v kolónke názov, podpis a pečiatka výstavcu, pečiatka spoločnosti M., spol. s r. o. sa odvolací súd nestotožnil, lebo na zmenke je jednoznačne podpis Ing. J. M., ktorý je osobou povinnou plniť zo zmenky. Skutočnosť, že zmenka obsahuje aj odtlačok pečiatky M., spol. s r. o. nie je dôvodom, aby tento subjekt bol

zo zmenky zaviazaný. Ak by žalovaný ako konateľ spoločnosti M., spol. s. r. o. podpísal zmenku, bol by pri podpise uviedol túto funkciu, dalo by sa z toho vyvodiť, že zmenku podpísal za právnickú osobu. Z uvedeného dôvodu odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zmenil tak, že zmenkový platobný rozkaz ponechal v platnosti.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podal dovolanie žalovaný. Žiadal napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. V dovolaní predovšetkým namietal, že žalobca je od 11. apríla 2007 v konkurze, preto podľa zákona o konkurze a vyrovnaní bolo potrebné toto konanie prerušiť. Ďalej namietal, že žalobca nemal hmotno-právnu a ani procesnú spôsobilosť konať pred súdom. V tomto žalovaný vidí prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. b/ a c/ O. s. p.. Dovolateľ považuje rozhodnutie odvolacieho za vecne nesprávne. Považuje za nezmyselné, aby žalovaný, ktorý nebol v žiadnom právnom vzťahu so žalobcom, vystavoval mu zmenku. Zdôraznil, že v konaní nebol preukázaný žiadny konkrétny právny vzťah, ktorým by on ako fyzická osoba zabezpečoval nejaké plnenie pre žalobcu. Napokon poukázal na znenie spoločenskej zmluvy obchodnej spoločnosti M., spol. s. r.o. z ktorého jednoznačne vyplýva, že konateľ spoločnosti mal oprávnenie v mene spoločnosti robiť právne úkony a teda aj podpisovať zmenky.

Žalobca sa k dovolaniu nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 2 O. s. p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O. s. p.), ktorý je zastúpený advokátom, proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom, dovolanie prejednal bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O. s. p.). V medziach dovolania preskúmal napadnuté rozhodnutie ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že dovolanie je dôvodné.

Dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O. s. p.).

V prejednávanej veci je dovolanie prípustné v zmysle § 238 ods. 1 O. s. p., podľa ktorého dovolanie je prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej.

Podľa názoru dovolacieho súdu odvolací súd sa v napadnutom rozsudku vecne správne a dostatočne vysporiadal s námietkou neplatnosti zmenky pre označenie vystaviteľa na zmenke a osoby povinnej plniť zo zmenky.

V prípade právnych úkonov zmenkových je iná identifikácia osôb fyzických a iná osôb právnických. Pre platnosť zápisu na zmenke v prípade fyzickej osoby sa vyžaduje iba podpis toho, kto sa zmenkovo zaväzuje. V záujme jednoznačnosti a jasnosti zmenkových vzťahov je, aby fyzická osoba, ktorá zmenku podpisuje uviedla predovšetkým meno a priezvisko, bydlisko, prípadne rodné číslo. V prípade právnických osôb sa uvedie obchodné meno a podpis štatutárneho orgánu. Bližšia identifikácia osoby oprávnenej konať za právnickú osobu ďalšími identifikačnými údajmi ako je napr. dátum narodenia a bydlisko sa neuvádza. Identita osoby zmenkovo sa zaväzujúcej musí zo zmenky vyplývať. Na líci predmetnej zmenky vpravo dole je označený výstavca takto: Ing. J. M., nar. X., A. X., T., jeho podpis a odtlačok pečiatky spoločnosti M., spol. s r. o. Žalovaný v čase podpisu zmenky bol síce konateľom spoločnosti M., spol. s r. o., avšak pri identifikácii vystaviteľa túto funkciu neuviedol, a to napriek tomu, že precízne identifikoval vystaviteľa tak, ako fyzickú osobu (menom, priezviskom, dátumom narodenia a bydliskom). Z uvedeného označenia vystaviteľa, preto odvolací súd dospel k správne záveru, že výstavcom zmenky je žalovaný a správne vyhodnotil pasívnu legitimáciu žalovaného.

Je potrebné prisvedčiť dovolateľovi, že odvolací súd pochybil, keď v odvolacom konaní nekonal s osobou oprávnenou konať na strane žalobcu. Z výpisu z obchodného registra Městského soudu v Parhe vyplýva, že na majetok spoločnosti K., spol. s r. o., P. X., X.X. X. vyplýva, že na majetok spoločnosti bol Mestský súdom v P. uznesením z 11. apríla 2007, sp. zn. 90K 17/07 vyhlásený konkurz a konkurzným správcom je Mgr. M. K., advokát, P. X., Z. B. X.X.. Účinky konkurzu nastali 11. apríla 2007, teda osem mesiacov pred rozhodnutím dovolacieho súdu. Od momentu ako nastali účinky konkurzu dlžníci sú povinní plniť správcom. Táto povinnosť je upravená na objektívnom princípe. Záväzok dlžníka, ktorý plnil po vyhlásení konkurzu úpadcovi, sa nepovažuje za splnený, ak by sa nedostal do dispozície správcom a úpadca by plnenie spotreboval. V takom prípade správca je povinný plnenie vymáhať od dlžníka. Ďalej je potrebné uviesť, že v konaniach, ktoré začali pred vyhlásením konkurzu, správca sa stáva účastníkom konania, čo má za následok, že v záhlaví rozhodnutia správca musí byť označený ako účastník konania. Odvolací súd preto mal na strane žalujúcej konať so správcom konkurznej podstaty úpadcu. Skutočnosť, že odvolací súd

vôbec nezisťoval, kto je účastníkom konania či na strane žalobcu alebo na strane žalovaného, čo je povinnosťou súdu v každom štádiu konania, boli tým porušené práva žalobcu v takom rozsahu, že je to potrebné považovať za odňatie práva konať pred súdom. Táto vada zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f/ O. s. p. a je dôvodom, pre ktorý musí dovolací súd napadnuté rozhodnutie vždy zrušiť, lebo rozhodnutie vydané v konaní, postihnutom takouto procesnou vadou, nemôže byť považované za správne.

Vzhľadom na uvedené Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušil podľa § 243b ods. 1/ 2/ O. s. p. a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok

V Bratislave 30. novembra 2010

JUDr. Anna Marková, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: H.